

SZERKESZTOI IRODA:

Belsőpostára 21. szám. (Postapénzt) hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordva
Egy évre . . . 18 frt. Negyedévre . . . 4 frt.
Félévre . . . 8 frt. Egy hónapra helyben . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnep napokon.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ES TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvár, Belkőzpénz 88. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedelményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 80 kr.

Nyilvántartási díjak

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A trónörökös és az Emke.

Az a ragyogó fény, mely a budapesti operaházat pénteken éjjel elárasztotta, messze kihatott az egész országra. Az Erdélyre Magyar Közművelődési Egyesület javára rendezett operaház sokkalta mélyebb jelentősége és nagyobb hatása lesz, legalább mi ezt szeretjük remélni, mint a hasonló jótevékeny czélú mulatságoknak.

Ezt a mélyebb jelentőséget mi a trónörökös megjelenésében látjuk s a nagyobb hatást épen e jelentőségtől várjuk. Már az maga is örvendetesen jelentős a kultúregylet életében, hogy alig három év alatt az Emke létesítése óta az az egyet volt képes a legszélesebb érdekeltségek felkeltésére ország-szerte a nemzet minden rétegében, úgy annyira, hogy a főváros idejéig összes ragyogó fényű táncmulatságai sorában a legfényesebb sikert épen a kultúregylet javára rendezett operaház vívta ki.

E sikerből az országláncz kétségkívül annak a körülménynek rovására irandó, — hogy a mulatságokon megjelent Magyarország leendő királya is: Rudolf trónörökös és bájos neje. Azt a ragyogó társaságot, melynek sorában ott lehetett látni a főváros társadalmának legelőkelőbb és arisztokratikus köréi mellett a magyar közélet számos kitünőségeit, minisztereket, képviselőket, főurakat, sőt a diplomáciai testület és a hadsereg számos magasrangú képviselőjét is, aligha látták volna egybegyűlkezni az operaház tündérfényű terméi, ha a trónörökös és neje nem tisztelték volna meg jelenlétükkel a mulatságot.

Mély elismeréssel fog tudomást venni a trónörökös ezen tettéről az egész nemzet, mert olyan irányt lát ezáltal tért foglalni a legfelsőbb körökben, mely soká késztet ugyan, de amelynek előbb-utóbb be kell következnie. Értjük azt az irányt, minél fogva az uralkodóház azt az összeolvadást a nemzettel, melyet államjogi tekintetben az 1867-i kiegyezés létesített, a társadalmi életbe is át akarja vinni. Valljuk meg őszintén: daczára a kiegyezésnek, daczára az alkotmánynak, a Habsburg-család meglehetősen hidegen kísérte a magyar nemzet újabb törekvéseit s a legtöbb nemzeti mozgalomtól, mely nem a hivatalos Magyarország köréből, hanem a magyar nemzeti társadalomból indult ki, meglehetősen távol tartotta magát. Távol tartotta magát az uralkodó maga is, de még inkább az uralkodócsalád tagjai.

Ezek közé tartozott az E. M. K. E.

által felszínre hozott nagy nemzeti mozgalom. Am egyidő óta ő Felsége épen úgy, mint fenséges családja egyes tagjai mind sürűben vesznek részt olyan ünnepélyeken és mozgalmakban, melyek nem egy-egy katonai laktnya fölvasztását, az országgyűlés megnyitását s más hasonló hivatalos jellegű aktusokat képeznek, hanem a magyar társadalom valamely nemzeti törekvését jelzik.

És ez így is van jól, nemcsak de a nemzet és az uralkodó család azonos és szoros összeforrt érdekei szempontjából így kell lennie. Midőn a Habsburg-család lemondott Magyarországon a germanizáció és abszolutizmus rendszeréről, ugyanakkor a logikai következetességgé törvényei szerint el kellett határozni magát arra is, hogy a Lajthán innen egy erőteljes magyar nemzeti állam alakulását és megismosodását nemcsak megengedi, de minden hatalmában álló eszközzel elősegíti. Szent István koronáját csak egy magyar király viselheti biztosan s a koronának megrendíthetetlen alapját csak a megszilárdult magyar állam és nemzet képezheti.

Ezért az uralkodó-család csak saját jól értelmezett érdekét mozditja elő, midőn nemzeti törekvéseinket, melyek e cél elérésére irányoznak, a dinasztikus hatalom és fény egész erejével támogatja. Ez a kölcsönös érdek teszi logikai kényszerűséggé a külön magyar udvartartás berendezését és nemzeti hadsereg felállítását is, melyek a magyar nemzeti megismosodás és a nemzeti állam megrendíthetetlen alapjait raknak le.

Reméljük erősen, hogy ez igazság belátásának napja sem fog sokáig késni. Addig is teljes elismeréssel fogadjuk ő fensége a trónörökös legújabb manifesztációját, melylyel az Emke törekvéseit oly magas helyről szankcionálta. A trónörökös példája bizonyára végleg élet veszi a kultúregylet elleni ellenséges támadásoknak s egyuttal fel fogja rázni közönyükből és félnék viszávonultságukból a társadalom azon köréit is, melyeknek a közönyre vagy a habozásra többé, ő Felsége tavalyi kolozvári enuncziációja és a trónörökös idejéig tette után, semmi ürügy sem fog többé rendelkezésük alatt állani.

Politikai hírek.

A pénzügyi közigazgatást már legközelebb reformálni akarja a kormány és pedig a budget vita befejezte után megkezdik a reform keresztülvitelét, melynek tervét

Weckerle államtitkár dolgozza ki, s Tisza jóváhagyta. A hírek szerint a miniszteriumban egész új ügybeosztás hajtatik végre. Néhány ügyosztály száma csökkentetni, más ügyosztályok egyesíteni s új munkabeosztás fog létesíteni. Az új szervezettel a pénzügyi adminisztráció javítását nevelik. Ezzel kapcsolatban személyváltozások is lesznek. Ha a központban a reorganizáció befejeztetik, a nyár folyamán végrehajtják a pénzügyigazgatás tervezett reformját is. Mindenesetre kíváncsian várjuk, minő eredményt szül a Weckerle ur reformtervezete.

A képviselőházban a budgetvitát, bár a közoktatási költségvetés néhány czimén kívül még az igazságügyi és a honvédelmi miniszteriumok költségvetései is elintézendők, előrelátólag a jelen hét közepén befejezik, úgy hogy az appropriációs vita, miután a pénzügyi bizottság a költségvetési törvény felől azonnal referálhat, már talán a jövő hét végén végbejuthat. A költségvetési előirányzat letargyalása után az Olaszországgal kötött kereskedelmi szerződés becsikkelyezéséről szóló törvényjavaslat, ezután pedig néhány kisebb törvényjavaslat és a csatornázótörvényjavaslat fog tárgyalatni.

A képviselőházból.

Budapest, febr. 11.

A haz mai ülésén élénkebb vitát a közoktatási költségvetés rendén a tudományos Akadémia ügye, továbbá gr. Keglevich Béla hevesmegyei főispán ellen törvényesítés és erőszakosság címén emelt vádat tartalmazó kérvény idézett fel.

A közoktatási vitában a népnevelési szükségletnél Madarász József szólalt fel, kívánja a kiadódó ügyben tvjavaslat benyújtását s a kormány érélyes fellépését a magyarul nem tudó tanítók ellen. Ugyanő az állam nyelvén oktatni nem tudó néptanítók ellenében érélyes intézkedésekre hívta fel a kormányt.

Gosztonyi Sándor az államnéptanítók nyugdíjkezelését a közszéki s felekezeti néptanítókra is kiterjesztetni kérte.

Nagyérdékű vita keletkezett a közművelődési czélok tételénél, a hol Thaly Kálmán az egész ház által nagy figyelemmel fogadott beszédében szóba hozta az akadémia ügyét s a dolog mélyére ható érveléssel foglalkozott mindama többé kevésbé alapos vagy alaptalan vádakkal, a melyekkel most a magyar tudós társaságot illetni divattá vált. Kiterjeszkedett Thaly az akadémia pénzügyi helyzetére is s azt meglehetősen szomorúnak festve, határozati javaslatban indítványozta, hogy a kormány utasítások az akadémia hazadöntettségéről tvjavaslat benyújtására.

Trefort Ágoston vallás- és közoktatási miniszter, a ki gyengélkedő állapo-

ta miatt most a vitában alig vett részt, rögtön felállott s elfogadta Thaly határozati javaslatát s a többség hangos helyesléssel pártolta a miniszter kijelentését, de nem úgy Weckerle a pénzügyminiszteri államtitkár, a ki a leghatározottabban ellenkezte Thaly indítványát, mivel az ellenkezik az addótvények alapelveivel.

A többség épp oly hangos helyesléssel fogadta az államtitkár beszédét, mint előbb a közoktatásiügyi miniszternek homlokegyenest ellenkező értelmű kijelentését. Ritka dolog, hogy valamely kérdésben a kormány két tagja ugyanegy órában két ellenkező véleményt nyilvánítsanak. Weckerle beszéde alatt a kormánypart zavara látha tólag nőtt. Tisza miniszterelnök nem volt jelen s nem voltak tisztában, hogy kire hallgassanak? Trefortot szavazzák-e, vagy Weckerlét? Az államtitkár beszédét kísérő helyeslés növekedéséből arra lehetett számítani, hogy Trefortot fogja leszavazni a kormánypart. A közoktatásiügyi minisztert tározója budgetjének tárgyalása közben szavazza le a kormánypart? Átküldtek Tiszát a főrendiházba, hogy gyorsan jöjjön át mert baj van.

E közben a kormánypartból Schwarz Gyula beszélt, pártolva Thaly Kálmán határozati javaslatát.

Tisza végre ájtott a szomszédos muzeumból s könnyebben lélekzettek a jobboldalon. Tisza Kálmán közvetítőleg lépett föl. Mint államtitkár, ellenkezett ő is Thaly határozati javaslatának elfogadását, de hogy Trefortnak s támogatóinak is aranyhidat építsen a visszavonulásra — ígéretet tett arra, a mit Thaly javaslata kíván. Igérté, hogy a kormány foglalkozni fog e kérdéssel s kérte Thalyt, hogy elégedjék meg e nyilatkozatával s az annyit szidott szélsőbal ismét jelt adta tapintatának. Nem használta ki a kormánypart zavarát, a melybe az államtitkár elhamarkodott lépése juttatta, hanem csak az egy érdekét tekintette: Thaly Kálmán visszavonta indítványát.

A kultuszminiszteri költségvetés tárgyalását a nemzeti muzeum tételénél a kérvények tárgyalása végett felbeszakították.

A főrendek házából.

Az új elnök beköszöntője.

Bpest, febr. 11.

A főrendiház mai ülésének bizonyos ünnepies jellegét kölcsönözték. Az, hogy br. Vay Miklós mint a ház újonnan kinevezett elnöke ma foglalta el új állását.

A tárgyalások megkezdése előtt Vay Miklós báró elnök a szép számban megjelent főrendekhez meghitt beszédet intézett kinevezése felől. Hivatkozott agg korára, elődeinek kitűnő voltára s arra, hogy ezek

kel szemben elbizakodottság lett volna e méltóság elérésére törekedni. De mert e kinevezés megtörtént, polgári, alattvalói kötelességének tartotta a méltóságot elvállalni.

A főrendek zajos éljenzéssel fogadták az elnök e kijelentését s éljenzésük fokozódottan nyult meg, midőn az elnök a maga számára, mint a ki az 1825-iki főrendiháznak egyetlen élő tagja, támogatásukat kéri a főrendeknek.

Szavainak bevégezése után az elnök fölállva hajította meg magát a főrendház előtt, mit a ház azzal viszonzott, hogy valamennyien fölállottak s zajosan megéljenzték az elnököt.

A főrendiház érzelmeit, az elnök iránt Schläpfl Lőrincz nagyváradi püspök méltányolta aztán hosszabb szónoklatban.

A nagy figyelemmel hallgatott szép beszédet szintén zajos éljenzéssel fogadta a főrendiház.

Ezután Tisza Kálmán miniszterelnök nyújtotta át az elnöknek a legfelsőbb királyi kéziratot, melynek felolvasását a főrendek állva hallgatták végig. E legf. kézirat szerint a főrendiház elnökévé Csáky Albin gróf nevezetett ki.

Csáky gróf az új alelnök azonnal megköszönte a szíves fogadást, melylyel a főrendek kinevezését fogadták, s azon reményt fejezve ki, hogy vajmi ritkán lesz alkalma elnökölnie, az esetekre kérte a főrendek azon hazafiai és valóban államférfiai tapintatban nyilvánuló támogatását, a mely a főrendiház tárgyalásának mindig állandó jellegét képezi.

Az elnöki jelentések tudomásul vétele után tárgyalta a főrendiház a hadsereg tartálékosainak és a szabadságot állományon honvédeknek az új légfegyverrel leendő kiképzetése czéljából 7 napi gyakorlatra való kivételes behívásáról szóló törvényjavaslatot, melyet Hollán Ernő rövid felszólalása után vita nélkül elfogadtak.

A Németországgal kötött kereskedelmi szerződés becsikkelyezéséről szóló javaslatot azután változatlanul fogadta el a főrendiház, csupán dr. Kautz Gyula szólalt fel azon óhajnak adva kifejezést, vajha a kormány odahathatna, hogy a Németországgal való viszonyunkban a mai védvamos politika helyett szabadabb elvek érvényesülhessenek. A javaslat elfogadásához különben ő is hozzájárult.

A Budapesten felállítandó fegyvergyárnak adandó állami kedvezményről szóló javaslathoz ismét Hollán Ernő szólott, hangsúlyozva a kis kaliberű fegyverek behozatalának és a magyar fegyvergyár felállításának helyességét.

A javaslatot a ház változatlanul elfogadta, valamint vita nélkül fogadta el a

AZ „ELLENZÉK” TÁRCAJA

1888. február 13.

Az arany kulcs.

Octave Feuillet.

(Folytatás.)

De még meg volt bennem ez a boldogság, midőn találkoztunk Afrikában; megérthet ebből hogy azon veszélyes utaságban, melyért olyan nagy zajt ütök, legfeljebb azon lovagi nyaktörő kalandok érdeme van, a melynek által Don Quichott megpirította Sanecho Pansét.

György: Bár mit mondasz, oly nagyok a vitéz vitéz véghez, mely magaddal kibékíthet.

Rudolf: Semmi esetre. Szükségem lett volna, hogy megvaltsam magam, valami nagyobb s mindenek felett állandóbb föladvat. A társaság nem nyújtott nekem alkalmat, vagy nem tudtam azt megragadni. Röviden, néhány hónapi hiába való küzdelem után ismét atengedtem magamat e öbbi élettemek. Gondtalanul sütyedtem lejjebb egy kicsapongó élet utolsó lépcsőjén. Mostan ezek a viharok, melyek még legalább egy részéről az erőnek és érnységnek tanusodtak, ezek a harcok elcsúszdósdtek; a lávafolyam kibűlt; minden láng kialudt; megcsúszdósdtem. (Elmélgyedve homlokát kezére hajtva.)

György: (Egy kis szünet után.) Térj magához. Jönnek. . . Lépteket hallottam.

Rudolf: (Fölkelve.) Keresnek, gondolom. . . Halgatózok. — De nem. . . csatlódtak. . . Azonban kimaradásom hozza a volt. . . Már is felvették. . . Mit bánom? Még egy pár szót György: elmondam nekem történetemet és sok mását.

de még hiányzik egy vonás. . . Azt kérdeztem miért nősültem meg? . . . Eh én istenem! Ez egy utolsó kísérlet volt, melyet meg akartam próbálni. A házasság úgy tűnt fel előttem, mint utolsó eszköz a megifjodásnak és megváltásnak. Keresztiséget reméltem egy tiszta hullámban; azt hittem, hogy pusztá közléte egy ártatlan szívnek, véremet fölfrissíti s lelkem újra éled. Végre, hogy mindent elmondjak, azt reméltem, hogy valódi és őszinte fölhevülés, magából az erkölcsi törvényből merítve, lemoshatja rólam a szennyet, s fölleszti bennem az isteni csírákat.

György: (Nyugtalanul.) — Nos? Rudolf: Nos! Mit akarsz? Susanne egy kedves gyermek, szépséggel megáldva, édesem a szerelemre; de nincs az ő halandó kellemben a képesség, hogy kitörölje bár mily csekély nyomát multának. . . Sőt távol attól, fölbeszti leggonoszabb emlékeimet, melyek ellene támadnak. Minden mozdulata minden vonása, minden bizalmas kifejezése, — szegény leány! — Emlékeztet. . . kire. . . nem merem ki-mondani; míg végre úgy tetszik nekem, hogy egy gonosz szellem sugdos fülemből gyűlöletes összehasonlításokat, alkalmatlan képeket, melyek nem engedik, hogy egyebet lássak benne, mint hideg, erőltetett másolat tiz másnak. . . egy asszonyt az asztal nyok után. . . Ah! te bosszankodol ezért? György: Ne beszélj erről többet. — Csak azt mond meg, hogy végre ez a házasság, ez az egyesülés isten színe előtt, ez a szertartás, mely engem csaknem könyök-re indított, nem tett rád semmi hatást?

Rudolf: (Ki ismét fölvetette szokott hideg gúnyját.) Engedelmet kérek tőled, de nem azt a mit vártam. Először is, midőn az a hivatalnok, kit testességgé oly közönségesé tett, összeszorította kötelékünket kövér, husos kezeivel; később, midőn egy üres ol-

tár lábánál, a pusztá szentség előtt, ez a pap, hitetlen, mint magam, megáldott betanult taglejtéssel. . . megvallom, azt kérdeztem magamban, mitéle komédiát játszottam ezen urakkal s alig bírtam elreplezni ünnepélyes komolyság színe alá, a boldok kacaját, mely torkomat fojtogatta? A hit édesem, a hit nincs többé! Nem gondoltam erre, lemondok róla! T-hát György isten veled. Úti a két órát. Hosszabb ki-maradás fecsegésre adna okot a nagyszülőknél. Két, három kitűnő alak van a nagyszülők közt észre vettöd, mi? — Nézzük meg! Istén veled!

György: Istén veled! Nem tudom kettőtök között melyik a szánalomra méltóbb! Rudolf: Őszintén szólva azt hiszem én. Azok a gyötrelmek zárt levél e gyermekre nézve, nem kinnózzák az embert oly dolgok, melyek ismeretlenek rá nézve.

György: Igérd meg, hogy megírod a folytatást mind ennek, mert daczára mindennek szeretlek!

Rudolf: Köszönöm György. Én istenem, igen, irni fogok, de nem lesz folytatás. Mi folytatását akarnád? Itt bevégeződik! Jó estét. Ur Fontainebleauban vagy? (Kezet szorítanak. György eltűnik a bejáratnál, Rudolf a ház felé indul.)

A házszoba. — Egy ajtó a háttérben: kettő oldalt. Susanne a kandalló előtt áll. Ruhája az előbbi, korszor és fityol nélkül. Egyike az oldalajtóknak nyitva. Susanne mosolyog s kezével barátságosan int valakinek, ki az ajtón eltűnik és beteszti azonnal. Az ifjú nő, a mint egyedül marad, egy szekrényben lánczafűzött csecsebecék között keresgél s egy kis keresztet vesz elő, melyet több ízben megcsókol. Egy könnyű kopogás a háttérben levő ajtón zavarba látszik őt hozni, melyet szemöldök összehúzásával elárul. Egy kis szünet mulva az ajtó megnyílik és Rudolf belép. — A mint közeledik felé Susanne szemét lesüti, pár lépéssyre visszahúzózik, mintegy önkénytelenül.

Rudolf: megáll a gyöngéd, könyörgő hangon szól: Susanne. . . fut előlem? Fél tőlem?

Susanne: (Fölemelve fejt rá néz.) Nem!

Rudolf: Hiszem. . . Én vagyok az, a ki félhet, valóban! Ily ifjúság megaláz, ennyi szépség megzavar! — Feltékeny leszek Susanne! — Mint néz rám! (Megfogja kezét.) Valóban ön halvány és reszket édes gyermekem!

Susanne: Semmi. — (Csendesen a divánig vezet, mely elfoglalja egyik oldalát a szobának. Leül.)

Rudolf: (méllyel helykedik.) Ön nőm isten és ember előtt Susanne; de szívében is az vagyok mondja meg?

Susanne: És ön uram szeret engem?

Rudolf: (folyton mosolygva.) Hogyan aszszonyom! Ön még annyira szerény, vagy már annyira bizalmatlan? Hajh csak egy pillanatot kell hozzá az ön édes lánczaiban lenni, de egy férfi egész életét kimerítené, ha azokat szét akarná tépni!

Susanne: Ez a hangzatos beszéd azt jelenti, hogy ön szeret?

Rudolf: (ránéz egy kissé meglepetve.) Különös gyermek. . . Igen, én szeretem, jobban mint képzelni tudtam.

Susanne: De miért e mosoly? . . . Nem mondhatja meg ezt komolyan?

Rudolf: Komolyan és igazán, tetszelgő lány, szeretem őt!

Susanne: Jól van. Ön legalább udvarias. Látom akartam, mily arccal tud egy férfi hazudni. — Engedje el a kezemet kérem.

Rudolf: (Lassan fölkel, haragos tekintetű veled.)

Susanne: (Folytatva.) Ah ime lehullott az álarcza uram, és én nem ismerem ezt az arózt.

Rudolf: (hevesen.) Ön esztelen!?

Susanne: (halkan és szomorúan.) Oh nem!

nyugodjék meg. Soha ilyen igazam nem volt életemben. — Legyen ön is olyan nyugodt, mint a milyen én igyekszem lenni. Hallottam Rudolf, nincs félőrája, a kertben minden szavát, barátjával. — Istén tudja, nem képzeltem, hogy e hallgatóság ily komoly kimenetelű lesz, milyenne a következmény tette. — Nem kerestem ezt a szomorú világosságot, melyet ön lelkeembe gyújtott. Talán sajnálom kellene, hogy ily ismeret szerzem; de végre nincs többé hatalmamban, hogy azt nem megtörténő tegyem és semmi sem hasonlít azon megvetéshez, melyet ön magam iránt éreznek, ha magaviseletem ily okulás után nem mentené meg magát, azon önmegadás-tól, melyet tudatlanságomban önnek ígertem.

Rudolf: (irgadtan sétál a szobában, időnként színetet tartva Susanne előtt.)

Mondja mi a terve?

Susanne: Kevésé vagyok jártas a törvényben: feleljen nekem őszintén. Van-e valaki, ki fölbonthatja az olyan könnyű köteleket, mint a miénk. S van-e menedék szegényen nélkül?

Rudolf: Én magam is nagyon tudatlan vagyok e tárgyban: mind az a mit állíthatok, hogy bár mely lépés e tárgyban helyrehozhatatlan botrányt okozna.

Susanne: És mégis ez a házasság neveltséges, ez a házasság érvénytelen.

Rudolf: (megállva zordonan előtte.) Ki az, ki a fejt megzavarta? Lássuk! Kiszagallta ezeket az eszméket ez érthetetlen beszédek.

Susanne: (ugyan azzal a komolysággal, halkan, gyöngéden.) Várjon Rudolf, ön engem helytelenül ítél meg, azt hiszem nem egy részben. Szíven ifjú, csak tegnap született, és igaz; de végre is ön igen kevéssé becsúl. Ön nagyon önbítt: az ön beszélgetése Veron urral úgy látszik olyan természetű,

törvénykezési épületről szóló javaslatait is. Néhány bizottsági tag esküvése és a mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az ülés véget ért.

Hogy áll a világ?

Orosz hadikészülődések.

Mint Varsóból érkezett táviratok jelentik Pincoban, (kielsoi körlet) az orosz katonai intézkedések rendezéseket tett lovak és katonaság elhelyezésére, miből azt következtetik, hogy nagyobb számú lovasságot fognak itt összpontosítani. Katonai körökben határozottan állítják, hogy legközelebb nagyobb számú cserkész lovasság fog ott állást foglalni.

A nyugati Oroszországban elhelyezett csapatok főparancsnokainak, ezek közt Gurkónak véleményei az orosz csapatok harcoképességéről olyanok, hogy a legdühösebb chauvinistáknak a kedvük is elmehet a támadó háborútól. A vélemények hangsúlyozzák, hogy Oroszország még egy védelmi harcban sem állhat feladatának magaslatán. Kilencz erősségekben hiányzik a szükséges helyőrség. A katonai tekintélyek csak úgy vonakodnak minden összehittől, mint a ózár és azért ez annál szívesebben egyezett bele a német-osztrák-magyar védelmi szövetség közzétételébe, hogy ezáltal az orosz chauvinisták harcai vágya véglegesen megszüntethető legyen.

A politikai helyzet.

Mint legújabb táviratokból olvastuk a hangulat Berlinben igen komoly és ilyen is fog maradni. Oroszország felé irányozták a pillantásokat, nem annyira az orosz sajtó nyilvánítására, mint inkább jelenségekre, vajjon fog-e történni olyas valami, ami az orosz kormányt az akaratáról fog szívesen adni, hogy Bismarcknak az európai béke konszolidálására vonatkozó intéseit elfogadjon hajlandó. Másodszorban Franciaországra irányul a figyelem, mert Berlinben feltételezik, hogy Franciaország az orosz példát ugyan követni kész, de egymagában alig fog vállalkozni arra, hogy a békét megbontsa. Az osztrák-magyar-német szövetséges szerződés közzétételének és a Bismarck által adott kommentárnak igazi oka az, hogy a világnak be akarták bizonyítani: a nyugalomnak Európában való helyreállása első sorban Oroszországtól függ.

Béke liga.

Jó forrásból érkező hírek szerint Belgium és Hollandia azon államok közé tartoznak, melyek Bismarck jelzése szerint Németországgal megállapodtak, hogy az orosz-francia támadás esetére a békéig harcoljanak. A megállapodás novemberben jött létre, igaz, hogy irott szerződés nélkül. A forrás minden esetre az előlatti szemben eleve fenntartja a hír hitelességét.

Államcsiny Bulgáriában.

Belgrádi bolgár körökben az a hír van elterjedve, hogy Sztambulban komolyan törekszik Ferdinánd fejedelem letételére és regenssé akar lenni egy kiskorú bolgárnak trónra jutásával. Ha a bolgár kerületben van már e szóból a fölkelés szervezése.

A német trónörökös.

A San-Remoból érkezett sürgöny tudósításokból azt jelezhetni, hogy a trón-

örökös állapota a körülményekhez képest elég kedvező remény van teljes felgyógyulására is.

A közeli orvosok pénteken reggel újabb tanácskozást tartottak, azután a trónörökös sebet gondosan kitisztították. Délután fél-háromkor újra megvizsgálták a beteget és mindent a legkedvezőbben találtak. A trónörökös kitűnően érzi magát s a láznak még mindig nyoma sincs. A táplálkozás minden nehézség nélkül megy végbe, de a beteg még mindig csak folyékony anyagokat eszik. Azt a körülményt, hogy a láb nem mutatkozik, igen jó jelnek veszik nemcsak a sebre való tekintetből, hanem azért is, mivel így sokkal kevésbé valószínű a bronchitis, mely rendszeren nagy lázzal szokott beköszönteni.

A szombatán érkezett táviratok azonban sokban ellene mondanak azoknak, melyek megelőző napon küldtek szét. Így például Berlinből legutóbb érkezett távirat így szól:

A helyzetet San-Remóban igen komolyan fogják fel. Az, hogy a hivatalos táviratok nem beszélnek lázról, nem sokat mond, mert a gégebetegség igen ritkán von maga után láz. A veszély egészen más oldalról fenyeget. Az orvosok véleménye szerint a rák-diagnózis mindinkább előtérbe lép; eddig csak a kedvező tüneteket vették figyelembe. A további műtétek alkalmasságát elmaradnak. Azzal, hogy a gégefőt kiirtásák, már alkalmasságát elkövetik.

Emke-bál a fővárosban.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, febr. 11.

Az Emke fővárosi választmánya által tegnap este a m. kir. operaházban rendezett bál egyike volt nemcsak a farsang legfényesebb vigalmának, hanem politikai jelentőségűvé is vált ama tény által, hogy ezen — a legszentebb nemzeti cél szolgálatában álló egyesület estélyén a trónörökös pár is megjelent.

Ez a bál minden tekintetben esemény jellegű bir. Külső fény, erkölcsi súly és anyagi siker tekintetében egyaránt a legfokozottabb várakozásokat is felülmúlta.

A magyar társadalom összes előkelősége, az egész főrangú világ, a szellemi és vagyoni arisztokrácia legkiválóbb képviselői jelentek meg a szokatlannal fényes mulatságon.

Az Andrássy-ut elejét már kilencz óra előtt valóságos elárlék a fogatok s egy teljes órába került, a míg az opera-ház elé lehetett jutni.

A tánczteremmel átalakított nézőtér és színpad színlapján megtelt a legelőkelőbb közönséggel s ember-ember hátán nyüzsgött.

A páholyokat egytől-egytől elfoglalta a rendes bérli közönség s a többi helyek is az utolsóig megteltek.

A hadsereg a szokottnál is nagyobb számmal jelent meg s a tábornoki unitor-missal lépten-nyomon találkoztunk. Miniszterek, törvényhozók, hivatalnokok, bírák, művészek, — szóval egész Budapest tömörült együtt.

Ott láttuk: Tisza Kálmán miniszterelnököt, mellé a Szent-István-rend nagykeresztjével, Fejérváry, Fabiny és Bedekovich minisztereket, Szapáry Gyula grófot

az aranygyapjas renddel, gr. Pejacsevich Miklós hadtestparancsnokot, Szapáry Géza, Károlyi István, Károlyi Tibor, Károlyi Gyula, Andrássy Gyula, Andrássy Manó, Apponyi Albert, Zichy János, Zichy Nándor, Andrássy Tiadár, ifj. Andrássy Gyula, Eszterházy Andor és Lure, Károlyi Viktor, Berchtold Richárd, Nádasdy, Keglevich grófokat, hercegek Odescalchy Gyulát, Pallavicini öröföt, Beniczky Ferenc államtitkárt, Aczél Béla bárót, Graef tábornagyot, Gabriányi tábornokot, Henneberg, Dobner, Máriássy, Ghiczy Béla tábornokot, br. Edelsheim Gyulát, br. Bánffy Bélát, továbbá Horváth Gyula, Ugron Ákos, Fenyvessy Ferenc, Bauszner Guido, Szegedy Bohocz Gedeon, Mikó, Kopácsy, Orbán Balázs, gróf Dessewffy Albert országgyűlési képviselőket, Ráth Károly főpolgármestert, br. Splényi detektív-főnököt, a művészvilágból Grillné, Csillag Terézt, Pálmait és Hegyi Arankát, továbbá a jeuness-doré majdnem minden ismert tagját.

Tíz órára várták a trónörökös pártát már öt perccel tíz előtt megjelentek a magas vendégek az udvari páholyban. A bál rendezőbizottság élén Teleki József gróffal, a léposház előtt, a lady patroness, gróf Károlyi István pedig a fogadóterem előtt üdvözölték őket.

Mikor Rezső trónörökös és Stefánia főhercegnő megjelentek a páholyban, percekig tartó dörgő éljenzés tört ki minden oldalról s a katonaszereket a „Gott erhalte“-t zengítették rá.

A fogadtatás e melegséget a trónörökös és a királyi többszöri meghajlással köszönte meg.

A páholyban való néhány pillanatnyi időzés után, a magas vendégek levonultak a tánczterembe. A bálbizottság sorfala között haladtak a színpadra eső fényes emelvényre, melyet délszaki növényekből alakított liget vett körül.

Ekkor érkezett meg Koburg Fülöp herceg Luiza hercegnővel s szintén ünnepélyes fogadtatásban részesültek.

A trónörökös huszártábornoki egyenruhát viselt. Stefánia trónörökösnek világos halvány-kék selyem ruhája gazdagon volt gyöngyökkel és gyémánttal díszítve és Luiza hercegnőnek hasonló ragyogó nyakéket viselt.

Mielőtt még a táncz kezdetét vette, Rudolf trónörökös, leleplező az emelvényről, többeket szívólyesen üdvözölt. Legelőször is Tisza Kálmán miniszterelnököt fordult, hosszabb ideig beszélgetett a miniszterelnökkel s ezután Fejérváry br. honvédelmi miniszterhez intézett néhány kérdést.

Ezalatt a teremben csárdást jártak s az emelvény előtt egy nagyobb tért hagytak szabadon. A trónörökös a terem egy részén áthaladva megszólította Andrássy Gyulánét, ezután Pejacsevich Miklós gr. hadtestparancsnokkal beszélgetett kis ideig, majd később gr. Dessewffy Aurélnéval, Károlyi Gyula gróffal s felűlő hosszasan Andrássy Gyula gróffal váltott szót. A teremben azalatt körtáncokat jártak, s a jelenlévő arisztokrácia nagy része élénk részt vett a tánczban.

Rudolf trónörökös a teremben tovább haladva megszólításokat intézett Andrássy

Aladár grófhöz, Nádasdy grófhöz, beszélgetett Szapáry Gyula gróffal, Kemény Kálmán báróval, Bethlen Gábor gróffal az Emke elnökövel és Dessewffy Aurél gróffal.

Stefánia trónörökösénél ezalatt az emelvényen ülvén tartott ceret. A fenséges asszony ma igen gazdag és pompás toillettel viselt. Az öltözet virágokkal hímzett világoskék selyemszövetből készült, melynek előrése kék és rózsaszín tollakkal volt díszítve; a felsége a ruha díszével összhangzó türkiz-ékszerrel viselt és pedig egy carmoisirozott gazdag colliert és hajában néhány briliánsokkal és türkizekkel kirakott csillagot; magára félt hajában kék és rózsaszín tolldisz volt tűzve. Bombelles gr. a hölgyeket a trónörököséhez vezette az emelvényre, ahol a fensége hosszabb-rövidebb megszólításokkal gr. Andrássy Gyulánét, gr. Zichy Nándorét, gr. Széchenyi Gyulánét, gr. Károlyi Gyulánét, mindkét gr. Zichy Jánosét, br. Kemény Kálmánét és br. Bánffy Bélánét tüntette ki.

Koburg hercegné, a ki egy ideig gr. Károlyi Istvánnal beszélgetett, szintén társalgott a hölgyek legübbjével s néha odaforult a trónörököséhez megjegyzéseket téve néhány táncos párra.

A trónörökös ismételtelen fejezte ki örömet a jótékony célnál sikerülte fölött s dícsőrelg nyilatkozott a szép látvány fölött, melyet a terem nagy mérvű és fényes külseje által nyújtott.

Fél tizenkettőkor sorakoztak a párok. A fenségeket ezt a négyest végignézték az emelvényről, a melyre a trónörökös is visszatért. A négyes befejeztével, néhány perccel éjfél előtt a fenségeik szívélyes bucsút vettek a Koburg hercegi pártól és a bálanya, valamint a rendezők által kísérve a közönség lelkes éljenzése közt elhagyták a termet.

A trónörökös távoztával természetesen megfogott kiadás a társaság, de azért annál vidámabb hangulat mellett folyt a táncz a reggeli órákig.

MINDENFELE.

Kolozsvár, február 18.

— Értekezlet a trónörökösénél.

Az osztrák magyar monarchia irásában és képből szerkesztő felügyelő bizottsága szombatán délelőtt 10 órakor a budai várpalotában, a trónörökös lakosztályának nagy termében, Rudolf trónörökös elnöke alatt, ülést tartott. Ez alkalommal Jókai a magyar Weilen pedig a német részre vonatkozólag tették meg előterjesztéseiket. A trónörökös helyeslőleg fogadta azokat.

— **Gyaluban** a tegnap tartott műkedvelői előadás, a mi egyszerűsége hangversenyyel volt egybekötve, igen jól sikerült. Különösen meglepte a közönséget Somkerék Gyusztávné 6 nagysága zongora játéka, ki Mendelssohnak Rondo capriccioso darabját játszta. Ugyancsak a kis Krausz Helén zongora játéka is magára vonta a közönség figyelmét. A színelőadás is meglehetősen sikerült, Berzák Árpádnak „Közgyűk” című szellemes kis vigjátékát. Közreműködtek: Fintha Endre, Booz István, Kántor József, Garami Robert és Kis Gyula urak. Garami Robert urat különösen ki kell emelnünk. A női személyek Booz Istvánné, Kántor Józsefné, Garami

Róbertné 6 nagyságaik zajos taposkatartak ügyes játékkal.

— **Az új országbíró.** Szegény, Marich Lászlót kinevezetése alkalmából számosan üdvözölték Székeshelyváron. Többek közt megjelentek nála a közönségszereplők és honvédségi tisztiek, az utóbbiak J. lentsik tábornok vezetésével, továbbá Pauer János püspök, Prifach József nagypópst stb. A személyes üdvözlésekkel egész halom gratuláló távirat és levél érkezett az országbíróhoz.

— **Brassói hírek.** Az Emke járási rendkívüli sikerült tánczvigalmat rendeztek szombaton este a vasuti tisztviselői. A vasuti jelvényekkel nagy izléssel felszített tánczterem igen szép képet nyújtott. A bálon nagy közönség jelent meg köztük legkivált a magyar körök előkelősége. Igaz hatást szült Pokai János tábornok megjelenése. Az estélyen a katonaszenekar működött. A táncz, melyben igen sokan vettek részt reggelig tartott. — A havasi kör tegnap felolvasó ülést tartott, mely alkalmával Valtér Béla főreliskolai tanár Kirchhoffról, a híres természettudósról tartott érdekes felolvasást. — Az Emke perselye elhelyezése körül Brassi magyar hölgyei egyre fokozódó buzgalommal fejték ki. Ujjában ismét több persely helyeztek el. — Előtte álcázos bált rendezett szerdán a vigadó bérleje. A közönség osekly számmal jelent meg a különben szép mulatságon.

— **Örömhír Kolozsának.** Dr. Hankó Vilmos budapesti főrealskolai tanár a napokban a kolozsi sósfürdő vizét minőségvizsgálat alá vette s ennek eredményéről a város polgármesteréhez intézett levelében a következőket írja: „Találtam benne calciomot, natriumot, magnesiut, kaliumot, vasat, lithiumot, szénasavat, kénasavat, chlort, kovavasat és jodot. Jodtartalmát, nagy mennyiségben tartalmaz, fejeulja, a legkiválóbb jódos sósfürdőink közé helyezik. Tömörítgére nézve a monarchia legtelitettebb szívi közét tartozik. Valóban, érdemes volna a viz teljes mennyiségének elemzése által annak összes jó tulajdonságait felderíteni, hogy ki lehessen jelőlni helyét az ismeret, sóforrások között. Nagyon kevés utátrással a kormány által kezeltetett szívbetegek sósfürdőinek (Vizakna, Torda, Zabolnya) könnyen nyakára hághat Kolozs. Ezen, nemcsak Kolozsra, hanem hazánk egyéb részére nézve is örvendetes hírnek csak azt adhatjuk hozzá, hogy ezen sósfürdő vizének teljes vegyi elemzése is — Dr. Hankó által — rövid idő alatt eszközöltetni fog.

— **Az udvarhelyi korszalyag.** let febr. 8-án tartotta meg második gyűlést, mely tekintve a publicum élénk érdeklődését, a jégpálya szokatlanul térsen világításának tündérszerű látványát a tömegben emelt hőgöly lángtengerben való alkjának elragadó részét, a rakéták színtelen ropgását, daozára a 129 hidegképpompásan sikerült. A hatás szenirozásba az egylet elölkén kívül a legnagyobb edem Zeiter kapitányt illeti, ki az egylet érdekét egész odaadással szíven hordván, nem kimélt sem fáradságot, sem költséget, hogy az estélyt váratlan díszítéssel minél meglepőbb, kedvesebb tegye az ezen sportot nagymértékben főző közönségnek.

— **A Duna áradóban** van ismét Budapestnél. Szombat óta 25 centiméterrel növekedett a vízállás. Komáromból áradást jelentenek, a fővárosban alul mindent átad a víz.

— **Tudomány a kulturregylet** szolgálatában. „Dr. Thanoffor Lajos bpesti egyetemi tanárnak, elismerésre méltó gondolatát támadt, „játékonyozásra tudomány előadásokat rendezni.” Néhány nappal eelőtt a tanár tudára adta a hallgatóságnak,

annyira feonkőlt és annyira nem áll arányban egy körümbeli nőnek értelmi fölfogásával, hogy az ön ajánlatára szűkeés lenne egy tolmácsra, ki velem annak magasságát megértésse. De biztosítom önt, hogy ez nem volt szükséges; egyedül is tökéletesen megértettem. Nem vagyok olyan járatlan az életben, és világban, mint a hogy ön képzei.

(Vége következik.)

Férj és szerető.

Az „ELLENZÉK” részére angolból fordította: AMICA.

VII.

(Folytatás.)

(21.)

De a halál nem volt oly könnyűreletes.

Könyörületlen kaszával vágta le a fiatalokat és boldogokat, kiknek élete tele volt reményekkel és édes ígéretekkel; a sors üldözöttjei kiknek szíve tele volt bánattal és fájdalommal, hiába kérték hogy könyörüljön rajtuk — épen mint Nora mostan.

Hosszu fájdalommal sóhajjal kibontakozott az Arthur ölelő karjai közül, s fehér arczát a bánatos szemek a csendesen sötétülő ég és tenger felé fordította.

E határozott mozdulat meglepte és bántotta az ifjút. Ez a tartózkodás és szemérmeskedés időszerű volt-e leendő feleségétől egy olyan pillanatban, midőn ő visszatért hozzá, de nem csak a meseze földről és a nagy tengeren keresztül, hanem ugyazólva a tulvilág határáról?

— Nora! — mondá majd nem haragosan.

Es ekkor, amint néhány lépést közeledett, megpillantotta a szép arcz fájdalmas

kifejezését, s a harag kihalt szívéből, s helyét véghetetlen gyöngéd szánalommal vegyült félelem foglalta el. Olyan volt Nora mint akit az esze el akar hagyni.

Mi történt, vajjon ez a rázkódás megártott neki? — Hát ha nem volt elkészülve a meglepetésre?

— Norám, édesem! — mondá.

Gyöngédn érinté a leány vállát, és ez érintés a leány tulerőtetett idegeit kinos rezgésbe hozta. — Még távolabb húzódtott tőle s arczát két kis rezkető kezével takarta el, mintha valami rettenetes látványtól akarna menekülni.

— Norám, mi lett? — folytató az ifj.

S a szép elcsigázott arcz, a sovár tekintetű szemek, — a kellemes férfias hang, csudálkozással s fájdalommal teltek el.

— Reménytelen, hogy tudtad? Hallottad Krisztintól?

— Igen, hallottam Krisztintól, válaszolá Nora megtört erőtlettel hangon, de beszéd közben nem fordította meg fejét, s nem nézett kedvesére.

— És vártál?

— És vártalak — volt az egyhangú válas.

— Akkor az égre kérék mond meg, hogy ez mit jelent? — kiáltá az ifjú haragos felindulással. Nora, álmódan, vagy megörlömt, vagy neked van valami bajod? — Hogy leveleim nem kaptak választ, az nem tett semmit, urban találtam őket, midőn hozzám mentek, de hogy ilyen fogadtatás várjon rém it —

Hirtelen ellhangzott, — arcz izmai türehtelen fájdalomtól vonaglottak, — pár percz múlva — szilárdabb hangon folytató:

— Nora, nézz a szemembe, s mond

meg az igazat. — Édesem, én azt el tudom viselni bár mi legyen; de ez a kegyetlen függőben lét elviselhetetlen. Te azt gondold édesem, hogy a köztünk levő kötélek egészen megszaktak, halottnak gondoltál, s bár szíved hű és gyöngéd, de idővel mégis feledhetél. Nora, elfelejtetted? Nora, megszűntél szeretni? — Ha igen, mond meg — minden félelem és tartózkodás nélkül, — és én édesem szabadságot egy szó szemrehányás nélkül vissza adom.

— Oh, nem, nem, nem! — kiáltá a leány éles és szenvedélyes tagadással.

Ha szegény és halál lett volna beszédének rögtöni büntetése, még akkor sem tudott volna hosszabb ideig hallgatni.

— Arthur, folytatá, én azt hiszem, hogy szíved megakadt; de soha sem változt meg irántad. Szeretlek, szeretlek és mind halálig szeretni foglak; de távoznod kell. Soha sem szabad többé téged látnom.

Az Arthur arca mely a leány megnyitó szavaira kiderült, ismét elborult s zavarodott lett.

— Kaptad a leveleimet? kérdé hirtelen, szigorú hangon beszélve, ámbár szíve tele volt szánalommal, de így akarta a Nora hystérikus kitörését fékezni.

Nora nevetett, éles átható, örömtelen habotával kacagott, s Arthur e hang hallatára hideg borzongás futotta végig.

— Igen megkaptam, válaszolá Nora, de egy kissé későn, nézd!

Feltartotta a leveleket, Arthur kivette a kezéből és ekkor remélletlenül észre a kedves szemek természetellenes vad tekintetét.

— Nézd! ismétlé a leány türelmetlenül, a mint Arthur gőpiesen tartotta a leveleket kezében, s szeretetteljes gyöngédséggel nézett rá. Arthur, nézz a levelekre; nem veszel valami különösét rajtuk észre?

Az ifjú szelid szemei növekedő csudálkozással néztek a kezekben levő levelekre.

— Nincsenek felbontva. Mit jelent ez? kérdé komolyan.

Arthur még mindig óriási ónmuralmat gyakorolt önmagán, ámbár szíve sebesen dobogott, s úgy érezte mint ha agyában valami megpattan volna, vagy valami természetellenes zavar támadt volna.

— Azt jelenti, hogy a levelek tartalmát neked kell elmondani; a mai napig nem kaptam a kezemből őket, mondá Nora, s szívzaggató s vérfigyálató nevetése ismétlődött.

— Csak az a tartalmuk amit már tudsz, válaszolá az ifjú szomorúan, hogy nem haltam meg, hanem élek; hogy sebet kaptam a fejemen, hogy tizenhözöt hóna pon keresztül emlékeztet és érzélem nélkül egy Zulu Kraalban, mint érzéketlen fa feküdtem, s hogy foglyul társaim sorsától csak a véletlen szeszélye mentett meg. Az örülteket a Zulu mint minden vad emberek szentnek tartják; s fogságomnak legnagyobb része alatt valóban örült voltam.

Es aztán amint a sebem lassan gyógyulni kezdett, a felleg elvonult agyamról, s apránként fokozatosan érzék és emlékezetem visszatért, s a Zulu tábornok egy ártalmatlan szabadalmazott játéktárgy lettem, meglegedve azzal, ha a kerek szemű barna gyermekeket mulattattam, s pompult érzékeimet a napfényen sütkéreztettem, s lassan egy szerencsétlen szív és kedély-tag foglyul lettem, ki barátai és otthona után sóvárgott.

— Midőn sebem begyógyult, s érzékeim visszatértek, a háborúban vége volt, enyit megértettem a körültem levők töredézt szavaiból, s arra a gondolatra, hogy szabad vagyok, szívem örömmel telt el. De midőn az irántam tanusított gondoskodásért

s ápolásért hálás köszönetet mondtam, az az indítványomnak adva kifejezést, hogy táborokat elhagynom, ekkor figyelmeztetők, hogy még mindig fogoly vagyok.

— A főnök szelid komolysággal és leledelmes sajnálkozással tudatta, hogy a béke feltételek meg voltak írva és elfogadva, és abban bele volt foglalva, hogy egy bizonyos napon minden élő foglyot át kell szolgáltatni. Öt engemet az asszonyok kísérségára tartott meg, mert azok azt gondolták, hogy egy örült szerencsét hoz a Kraaljukra.

Miután már nem voltam örült, és különben is hasznavehetlen voltam, szívesen engedett volna szabadon; de azt nem annyira lett volna, mint a felette levő főnök parancsai iránt engedelenséget tanúsítani, már pedig egy ilyen bibának változatlan halál volt a büntetése, és Kraaljának az elpusztítása. Ilyen körülmények között, mondá, meg van róla győződve, megbecsöltem neki, hogy még mindig foglyosnak tart.

— Norám, nem tudtam semmit teóbi, csak dühös voltam azon kötelék ellen, mely fogva tartott, felváltva kértem, könyörgtem, fenyegetőttem, igyekeztem őket megvesztegetni minden alkalommal nagyobb hatalmat ígérve nekik. Hazámra gondoltam és otthonomra, s réd édesem; s szabadság utáni vágyam mind jobban jobban emeltette szívemet.

De sem ígéreteim, sem fenyegetéseim nem használtak semmit; mind a kedélyem egyenlő közönyösséggel fogadták. Vigyvilágos volt előttem, hogy sorom el kezd dőntve, hogy a forró égél alatt, idegen földön, s e piszkos vad környeztet körül kell élnem, hogy szeretteimről és akik engem szeretnek távol kell élnem és halnom.

(Folyt. köv.)

hogy az Emke javára 5 élettani előadást fog tartani, melyre 40 kr. lefizetése mellett lehet beiratkozni.

Leleményes tudós. A kesztői gazdasági tanintézet igazgatója leleményes és elhatározott módszert talált ki — összegyűjtötte a tanintézet udvarán lévő havat egy nagy rakásba, ezután egy óriási aliját alitottatott melléje s két nap és éjken keresztül keményen tüzeteltetett. A tüftött aliját hatalmasan sugározta ki a meleget. A hó azonban nem olvadt el semmiképp. Mint utjabban jelentik — a hóolvastott óriási aliját is betagoyt, s most már azt kell majd valami új módszerrel kiolvasztani. Még is csak szép dolog a praktikus észjárás!

A farkasok, mint forgalemmavarok. Nagy-Szent-Mihály és Csanád között a közlekedés megsejt, de nem a farkasok, hanem a farkasok miatt. A farkasok itt dúttak a két erdő közt tanyát és azert kocsiknál nem mernek közlekedni. Emberben még kart nem tettek, csak a nyulalományt pusztítják.

Millió örökség. Possonyból meg az 50-es években kivándorolt egy Hoffman Ferencz nevű szőlősgazda. Most tavirat érkezett Pozsonyba, mely halálát jelenti és az örökségéről névze azt az örömdetes hírt, hogy milliókat hagyott hátra, melyek egy része az angol bankban van elhelyezve.

Bécs város volt polgármestere: dr. Seiler Gaspar br. tegnapelőtt Bécsben meghalt. A nyolcvanhat éves aggasztó halálát balset okozta. Kedden elcsúszott a járdán és oly sérüléseket szenvedett melyek aztán kioltották életét.

Légberepítő puskaporgyár. Nagy robbanás történt szomszagtól Wupolpen pennsylvániai városban, a hol Ameris egyik legnagyobb puskaporgyára légberepítő. Több mint husz toana löpor robbant fel, mely a rakétahelyiségekben volt földmozgva. Husz angol mértőföldnyi területen megrázkódott a föld, úgy hogy a környék lakói eleinte azt hitték, hogy földrengés volt. A robbanás színhelyéhez közelében házak részben összedőltek, részben jelentékenyen megsérültek. A gyár egy eltűnt, mintha elcsúszott volna a földszínről. Több ember is áldoztatott esett a katasztrófának, eddig tíz ember halálát konstatalták. A helyszínen 40 sebesültet találtak, kik közül 14-en halálos sérülést szenvedtek.

Kis hírek. Jansenovácban a hó 3-án kitartalekos tiszt párbajt vívott. Az egyik súlyosan megsérült. — Olmützben a hó 9-én egy induló vasut beütöztött egy álló vonatra s a postahivatalnak is egy kocsiját megsejt. — A tükörmajori erdőben gr. Esterházy Miklós birtokán hajóvádaszt alkalmával egy hajtó eltűnt. — Hertelendfalván Füstammel önsúlyozott egyélti pénztáros agyonlötötte magát. — Szendrődelen kártást volt s egész vagyonát elköltöztette. — Kamenica Podgorjában Baksoy György parasztember több sejt, aztán magát szívódás közben agyonlötötte. — Nagy-Szt.-Mihály és Csanád közt a közlekedés az országban elszaporodott farkasok miatt sünetel. — Kis-Szálláson Sely segédjegyző a napokban mulatozás közben a körömben agyonlötötte magát. — Aradnál a Marsos 5 nap óta folytonosan árad. — Aradai rendőrség panaszt emelt, B. C. mérsékes ellen, hogy az elhullott szarvasmárkát husát kiért. — A rió-tínti munkás zavargás áldozatainak néma meghaladja az 50-et.

VÁROSI HIREK.

Gr. Zichy Géza, a magyar művés világ e kitűnő képviselője, a jótékony és művelődési ügyek e lelkes és áldozatkész előharczója és támogatója, tegnapelőtt este a gyorsvonattal érkezett meg városunkba. — Fogadtatására az indóháznál nagy és előkelő közönség jelent meg, legkivált az Emke választmányi tagjai sorából. A kitűnő vendéget Gyarmathy Miklós alispán üdvözölte rokonszenves és lelkes szavakkal, mire gr. Zichy Géza válaszolt melegen köszönve a szíves fogadtatást. A gróf az indóháztól özv. gr. Teleky Domokos palotájába hajtatott, a hol ittélle alatt állandó lakása van.

Tisztelet gróf Zichynél. Tegnap déli 12 órakor fogadta gróf Zichy Géza az Emke kolozsvári főújának tisztelgését. Ferencz József úr. püspök, mint elnök melege szavakkal üdvözölte a grófot, ki hosszabbban igen rokonszenvesen válaszolt. Hosszabb társalgás után a küldöttség távoznán, Albach Géza polgármester lett látogatást Deák Pál főkapitánnyal. Majd a zene-konzervatórium következt, melyről külön tudósítunk. A kiváló vendég itt tartózkodása kellemes teltelére több előkészület tétetett, melyek most a köze jött szomogyász miatt félbemaradnak.

A zene-konzervatórium tegnap tartott közgyűlésén gr. Zichy Géza a zene-ügy körül szerzett érdemei elismeréséül tiszteletbeli tagjának választotta meg az erről szóló díszokmányt egy nagyböl küldöttség, melyben dr. Hintz elnök vezetés mellett, Magyarország titkár, Farkas Ödön igazgató s több intézeti tag vett részt, délből az itt nyújtotta a művészeknek. Gróf Zichy a legnagyobb előkelőséggel fogadta a küldöttséget, melynek minden egyes tagja neki bemutatott, s látható érdeklődéssel tudakozódott városunk zenei ügyeiről, kiemelte a zene-konzervatórium fontos hivatását, melynek működését eddig is óber figyelemmel kísérte s legmelegebben ajánlta fel támogatását is. A buzamos ideig eltarított élénk eszmecserék után gr. Zichy oly

meglepetésben részesítette a küldöttség tagjait, minő csak a művész kiváló figyelmének lehet tanujale. Leült a Bösendorfer által az itt rendezendő hangversenyre direkt küldött óriási hangszerhez s bemutatta legújabb Rákóczy-parafrazisát. A hatalmas instrumentum csak egy sirt és nyögött a mester keze alatt s a mit ez az egy kéz a hangszere véghezvitt, — az a tökéletesség metavábjára volt. Ismételt készorítások mellett vált meg a küldöttség a nagy művésztől.

A második Zichy-konzert közbejött fájdalommal gyászír következtében elmarad. Nagy művésztünk ugyanis ma érkezett sürgöny szerint az a családii csapás érte, hogy nagybátyja gróf Zichy Hypolit ma elhunyt. A rendező bizottság ennek következtében a jegyek eladását másodnapra beszüntette, a pénzeket visszaadja. Elmarad a Zichy-bankett is, mely kedden az Ujvilágban volt tervezve s melyre már tegnap estig 150 alkalrú jelentkezett.

A március 15-iki ünnepély rendező bizottság tegnap Deák Albert elnök lakásán ülésezett, szép számban gyűlve össze. Az ülés tárgyat az előleges intézkedések megbeszélése képezte. Szónoknak az ünnepélyre Sándor József kultur-egyelti titkár kérték fel egyhangulag, ki az ülésen megjelenve látható önművel fogadta a felkérést s igérte meg a szónoklat megtartását. Az ének, zene és szavalati részekre névze is történtek megállapodások, melyeknek közlést azonban a dolog természetéből kizárja. Uj tagokul titkos szavazat után bevalasztották a bizottságba dr. Rózsahegy Aladár egyetemi tanárt és Szilágyi György jómódú földművest.

Dr. Tisza István orsz. képviselő Tisza Kálmán miniszterelnök fia és neje Tisza Jolán urölhy néhany nap óta családii látogatás céljából városunkban időznek.

A kolozsvári zene-konzervatórium tegnap délelőtti rendes évi közgyűlést tartott. A gyűlést dr. Hintz György elnök vezette. Az ő rövid megnyitója után Magyarosi Gyula titkár terjesztette elé nagy gondallal megsejtkeztett jelentését, melyből kiemeljük, hogy forgó tőke volt a múlt évben 2539 frt. A múlt tanévben 138 tanítvány részesült oktatásban; és pedig a zongora osztályban 46; hegedő osztályban 26; énekosztályban 6; gordonka osztályban 2; fuvó hangszerek osztályában 24; szahangzattan osztályban 10. A jelen tanévre beiratkozott 136 növendék. A múlt évi bevétel volt 4151 frt 844 kiadás 3708 frt 12 kr, felesleg 443 frt 72 kr. Uj alapító tag lett Peiellé István 50 frttal. A pártoló tagok részére 4 hangverseny rendeztetett. Az intézet most készül egy nagy szabású hangversenyre, mely alkalommal Verdi „Requiem” je adatik elő a színházi és katoazenekekar közreműködése mellett. A közgyűlés helyeslő tudással vette a jelentéseket. A gyűlés egyik legemlékeztetesebb mozzanata volt az, midőn dr. Hintz György indítványára egyhangu lelkesedéssel gr. Zichy Gézát, a körömben időző kitűnő művészt az egyelti tiszteletbeli tagjává választotta meg. Az ülés végén uj választmányi tagokul Mentovich Gyula kir. járásbíró, dr. Földy H. egyetemi tanár és Doroszlai Adolf választattak meg.

A önkéntes tűzoltó egylet tegnap d. e. a tornavivoda nagytermében tartotta meg évi rendes közgyűlést, melyről lapunk szűk teremtáit holnap emlékeztünk meg részletesebben.

Tűzoltók mulatsága. Az önkéntes tűzoltó egylet tegnap tartott közgyűlése alkalmából este kedélyes összejövetelt rendezett. Toasztozokban természetesen nem volt hiány. Első sorban Benel Ferencz osztályparancsnok Gamauf Vilmos kir. tanácsos főparancsnokot éltette, Amberboy A. József és Kuszkó István Poloz Rezsőt, Illing Sándor Benel Ferencz zenekari oszt. parancsnokot, majd ismét Gazsi Józsefet és Wiedler Józsefet, Pataky Sándor Mihály Lászlót, Sipos Károly Gamaufot, Poloz Rezsőt és Gamauf a tűzoltó egyletet. A vidam társaság a zene hangjai mellett éjtélíg maradt együtt.

Jégünnepély. A kolozsvári korcsolyázó egylet tegnap este rendezett jégünnepélye nagyon szépen sikerült. Az ünnepélyességekben városunk legvalogatottabb hölgy és férfi közönsége vett részt. — A kiváncsi közönség már fél 6 órakor gyűlkezett a sétatéri tő körül, mely villannyal világítva és hó oszlopokkal volt díszítve. A közönség jó hosszasan az ide tova suhanó jelmesez alakokban, furosabbnál nevesegesebb álarcosokban gyönyörködött, míg aztán fél hét órakor az üveghez előtt csoportosuló jelmesezek éljen kiáltásai között megjelent a bájos jégkirályné (Bokros Gizella k. a.) és ősz férje a jégkirály (gr. Teleki László Gyula) a feldíszított szánon helyet foglaltak. Kezdődött aztán a díszmenet, melyet a királyi hírnök nyitott meg. Utánna jött a négy szereoson által vontatott szán, melyet a hosszú sorból álló királyi kíséret követett. A görögűzfényvel világított menet a tavat megkerülve a hóból épült királyi tróhoz vonult, hol a kíséret bemutatja hódolátat a királyi párnak. A program szerint következő francia-négyest mintegy 40 pár táncolt a jégparkeken. A mulatságos estélynek 8 óra után volt vége.

Nagy viaszatézést keltett a tegnap esti jégünnepélyen a korcsolyaegylet titkárának ama fellépése, mely szerint a jégpalán megjelentek közül többeke, köztük sok előkelő nőt, nyers hangon eltöltött

a francia négyesben való részvételtől csak azért, mert nem voltak jelmesez öltözve. A titkár az ezen indokolatlan fellépése sokban hozzájárult a tapasztalt elkedvetlenedéshez, a mi pedig az egyelti kitűzött céljait a legkevésbé egyeztetett össze.

Adomány az Emkének. Helwig Gyula ur, maganhivatalnok, csak kevés idő óta tartozkodik nálunk. Az önk. tűzoltók tegnap esti társas estélyén kifejezte, hogy nyelvünkét nálunk tanulta megismerni, nálunk tanulta megszeretni mindazt, a mi a magyar. Hogy ennek tettkében is kifejezést adjon, 7 frt 10 kr. juttatott az Emkének. A pénz dr. Hincz György pénztárnok urnak átszolgáltattott. Az adakozó nemes példája, dícséretre nem szorul.

Az iparosifjak egyeltének önképző köri szakosztálya tegnap d. u. felolvasó ülést tartott, mely alkalommal Gergely Sándor a hazai iparfejlesztésről olvasott fel gyakorlatias értekezést. Kuliseky Endre pedig a méhek életéről mondott el sok figyelemre méltó dolgot. A felolvasások nagy tetszésben részesültek. Mindenesetre örömdetes dolog ha iparos ifjak az önképzés és a művelődés eszközeit is megkapadják s szabad idejüket ily uton értékesítik. Erre irányuló törekvéseikről csak elismerőleg nyilatkozhatunk.

A jótékony négyeltből. A kolozsvári jótékony négyelt választmányának janu. 20-án tartott ülésén a következő ügyek intéztettek el: Az 1887. évi számadás megvizsgálatván, helyesnek találtatott. Karácsonkor pénz és kenyérajándékban 120 szegény részeltetett. Peiellé István befizette alapítványát 200 frttal. A választmányból kilépnek az 1885-ben választott tagok. Egy szegény fiúnak szabómesterség tanulására történt elhelyezése és felruházása elintéztetett. Egy fiatal lánynak segély utalványoztatott, hogy a női iskolában tanulhasson. Egy szegény tanuló segédelmzése elhatároztatott. Nyoloz folyamodonak egyszersmindenkora 39 frt, huszonnyoloznak havi részletben kiadandólag 193 frt, együtt 232 frt utalványoztatott.

Korcsolya versenyek. A kedden délelőtti a K. A. C. által rendezendő korcsolya versenyeknél a kitűzött a beérkezési idő, melynek előlése esetén győző ezüst éremmel díjazatik, a budapesti polgári kör jégpályáján tavalyt elért eredmények szerint lett megállapítva hisztük, hogy a sikereseneken a mi korcsolyázóink is előlé a Budapesti korcsolyázók által elért eredményeket. A versenyekre eddig jelentkezték: Borbély György bajnok, Groisz Viktor, Göllner Béla, Fekete Mihály, Dunky Ferencz, Donogány Zakariás.

Hamis 1 forintok vannak forgalomban napok óta városunkban. Ma a főkapitányi hivatal egy lónai földeszt hallgat ki, kiél hamis ezüst tallért talált s a vallomásokból következtetve egy pénzcsináló banda leleplezése várható.

Törvényhatósági élet.

Kolozsvármegye közigazgatási bizottsága február havi ülést Báró Jósika Sámuel főispán elnökle alatt ma délelőtt tartá meg. Ez ülés legérdekesebb részét a vármegyei főorvos dr. Nagy József közegészségügyi jelentése tette, mely szerint: A kanyaró január havában ismét járványszertileg kezdett mutatkozni, s nöha enyhe színetek között kedvező lefolyással, mégis számos beteglélet okozott. Volt összesen 7 közegben 257 ezer, elhalt 8, feloldult 148 s van még kezelés alatt 101. Ezenkívül a ronesoló toroklob is mutatkozott a tekei járásban, Dedrád széplak közegében, a hol 5 eset közül 2 elhalt s kezelése alatt maradt még 3. A nem ragályos bántalmak között leggyakoribbak voltak a légző szervek lobos és hurutosbántalmak. Ezek között a tüdő- és mell-hártya lob. Továbbá a csuszos bántalmak külömböző nemei. A szemeses szemlob a b. hunyadi járásban jelenleg is folyton tart, kezelése alatt állott a múlt hóban 503 egyén kik közül felgyógyult a mult hófolytá. 15 maradt még kezelés alatt 438 egyén. Eddig az összes beteglétszámából, mely 963 volt, felgyógyult összesen 475 egyén. — A tanfelügyelő ur felzólalása szerint a folyó évben megkezdett polgári iskolában Bánffy-Hunyadon a tanuló száma a szemeses szemlobban szenvedők nagy száma miatt oly csekély, hogy félni lehet attól, hogy ily csekély tanuló szám mellett a csak most megkezdett polgári iskola fennállása veszélyeztetve lenne. Ugyanez okból felhívja a főorvosot, hogy azok a tanulók a kik ugyan szombetogek, de már a ragályozás veszélyén kívül állanak, engentessenek be az iskolába, hol egy külön padon tilve az egészségesekkel ne érintkezzenek, de azért az előadásokat hallgassák. E felszólítás folytán a főorvos megígérte, hogy intézkedni fog az iránt, hogy az oly szombetog tanuló, a kiknél a ragály veszélye már elmult, az illető kezelő orvos által a polgári iskola hallgatói közé külön padra elhelyezve engedtessenek.

Farsang.

A „Kolozsvári kör” szombaton, f. hó 11-én tartotta meg igen szépen sikerült bálját. A kör helyiségei egészen megteltek díszes és előkelő közönséggel, kik között annyi szép ifjú leány volt, hogy ugyancsak szemfellepő reporter kellene ahhoz, hogy hiba nélkül írja le és érdeme szerint valamennyit. Egyik szebb, ügyesebb, kedvesebb volt mint a másik. Hát még a mulatság? Az volt csak magyaros minden ízében. Foszton jó kedv uralkodott véges-végig, mely a bálók igazi királynéja szokott lenni, s hajnalig nem hagyta el trónját, míg a rózsás kedvre a rózsás hajnal rá nem köszöntötte a „jó reggel”-t.

A kereskedő ifjúság dalegyeltének táncoszlal egybekötött hangversenyre városunk kereskedő és iparos osztályából szép közönség gyűlt egybe szombateste a Redoutba. A hangversenyt a rendes 8 óra helyett 9-kor kezdetek meg. A dalegyelt Oberli karnagy vezetése mellett „Feketeszem éjszakája” cz. Zinay népdallal kezdte meg a hangversenyt. A kitűnő szahangban előadott ének szám igen jó bevezetésl szolgál. Még 3 számmal szerepelt a dalegyelt tapsok kíséretében. Ifj. Gajzágó István ur cimbalmon népdalokat játszott verffel és gyakorlott kézzel. Ditrői Mórné oseegett végig egy ügyesen irt monológot a szórakoztatóról megkapó következtével s annyi bájjal, hogy háromszor kihívták a közönség elé. Utólsónak, Róthy Laura szahangunk művésznője énekelt a „Büvös vadász”-ból egy áriát azzal a bámulatosan tisztá szép hangjával, melyet annyiszor van alkalmunk megdapsolni a szahangban. Aztán kezdetét vette a tánc mintegy 100 párral a négyesekben s lankadatlan jókedvvel folyt reggeli 4 óráig. Az ügyesen összeállított műsora teljes sikert biztosított a hangversenynek.

Batys bál. Szombaton az I-6 közsegi iskolának feldíszített helyiségében szép számú közönség gyűlt egybe egy kis „batys” bálra. Mulattak vigan, és jókedvvel. A négyeseket 26—30 pár táncolt. Jelen voltak: Leányok: Salamon Klára, Kis Hajnalka, Hib Klára, Robaczki Julia, Elek Mari, Péchi Róza (Gyalulól), Bosán Mari, Fazakas Vilma, Nagy Róza, Benedek Iona, stb. Asszonyok: Hirsfeld Sándorné, Hirsfeld Lajosné, Simonffy Istvánné, Lehmann Sándorné, Kis K. né Philippi Gyuláné, Barabás Lajosné, (M. Ujvárlól), Bójté L. né, Erb Frgyesné, Molnár Józsefné, Kis Sámuelné, Staudner Gy. né Balázs J. né stb. A háziaszonyok tisztelt Nagy Kalmánné és Benedek Józsefné, teljesíteték szeretete méltóan és sok gondallal. Az éjteli társas vassorát több ügyes felköszöntő fűszerezte. A táncznak a reggeli 6 óra vetett véget.

MŰVESZET.

Nemzeti színház. Szombaton este telt ház előtt folyt le a színház nagyrédmű és fáradhatlan tevékenységű karnagyának Müller Ottónak jutalomjátéka. Ez alkalommal Offenbach mesternek dallamos zenéjű operetteje „Szép Helena” került előadásra új betanulással. A jutalmazott midőn a zenekarban megjelent hatásos tussal lett fogadva s a közönség rokonszenves és hosszantartó tapssal üdvözölte. A karnagyi emelvényen gyönyörű piros szalagos babérokoszorú volt elhelyezve, melylyel Róthy Laura operette-elismadonna adózott a derék karnagy iránti elismerésének.

Az előadás megfelelt a várakozásoknak. A pompás zenéjű és vidám szövegű operette ezuttal is nagy hatást gyakorolt a közönségre, mely a darab bókókás jelenetein, s a főbb szereplők eleven játékán igen jól mulatott. Nemeth József a főpap, Megyeri-Menelaus, Váradí Achilles szerepében humorok egész készletét kiaknázta. Nemeth azonban olyan szolamot engedett meg magának, a melyet az ő jó ízlésétől épen nem vártunk, s a mely határozott visszatasztetést keltett. A czimzerepet a szabaddai utjáról visszatért Róthy Laura kísérelt bágyadtan, de helylyel közel sok sikerrel énekelte, s a tapsot kapott érte. Első dala után két bokkrétát is nyújtottak neki a zenekarból. A többi szereplők közül kiemeljük Széni Arabellát, ki Orestest igen ügyesen személyesítette, s ének részeit ízléssel adta elő. A karok és zenekar Müller értelmese vezetése alatt elismerésre méltó igyekezzettel működtek.

Vasárnap este a „Sárga csikó” adatott elő. Ebben lépett fel hosszabb betegsége után Serédi Sarolta k. a. A darab többi szerepei az ismert kezekben voltak. Kívve a pusztabíródt, melyet Szentgyörgyitől elvére Nemeth Józsefnek adtak, ki is újlag bebizonyította, hogy e szerepben is mennyire felelté áll Szentgyörgyi.

KÖZGAZDASÁG.

A kolozsvári gazdák debreczeni tanulmány utja.

(Folclvastatott a kolozsvári gazdák olvasó körében.)
(Folytatás)

A földnépével csak a földön lehet beszélni, s ha hozzájuk akarunk jutni, be kell poroznunk sarunkat. Ezt sok helyen nem tették meg és nálunk is elmulasztották. Földbirtok megsejtésére sem a város mint erkölcsi testület, sem pedig a mezőgazdák egyeteme által lépések nem tettek pedig ha annak idején Debreczen avagy más városok példája szerint cselekedtek volna: a legbiztosabb és legtermészetesebb alapon nyugodnánk ma városunk fejlődésének ügye és a történelem lapjain így is kimagasló tetteit ma a jóléteből merithető áldozatokkal koszoroznánk.

Ezek emlékeztetnek a multra, melyből a jelen fejlődött. Mint látjuk, a multban nem minden történt úgy, a hogy történet volt s mint látni fogjuk a jelenben

sem történelemnek meg mind azok, a melyek a jövő biztosítására szükségesek volnának. Mi az örökségbe kapott állapotokat csak fenntartjuk és vele folytatolag élünk, de azt, a kor kívánalmait szerint kellé mértékben módosítani nem igen törekszünk.

Nálunk is vannak pedig a haladásnak barátai, kik nem csupán a jelennek élnek és nem feledkeztek még egészen el az utódok igényeiről; ez az osztály a már életképességre jutott kultura segélyével, lassankint terjeszti nézeteit és a községadás egyes ágait törekszik áttérlni a haladás útjára. Egy mozzanat a czéltel az is, ha Debreczen*) mezőgazdasági állapotait a nagyból megismerjük.

Igy Debreczen 183,208 holdat tevő birtoka két részre osztható; t. i. a belső egy tagban tevő 166,287 és a külső, vagyis idegen törvényhatóságok területén levő 16,921 holdra. Ebből a város mint közsegt saját közigazgatási területén bir 80,442 holdat, míg az egyes polgárok és tüsteletek birtokainak összege 85,845 hold. A közigazgatásilag Debreczenben nem tartozó részeken bir a város 13,795 holdat, míg az egyes polgároknak van ott 3126 holdja. Így a város birtokainak összege 94,237 hold, a polgárok és tüsteleteké pedig 88,971 hold.

Az összes földbirtok művelési ágak szerint a következőképp oszlik fel: szántó 82,880 hold, kert 421 kaszáló, 20,068 h. szőlő 1001 h. legelő 47,295 h. erdő 23,641 h. nádas 116 h. adómentes terület 7786 h.

A legutóbbi népszámlálás adatai szerint Debreczen lakószáma a száma — nem számítva az ott elhelyezett katonaságot — 51,122; tehát egy lélekre átlag 3 hold föld esik. Ugyancsak ezen adatok szerint a mezőgazdasággal foglalkozók száma 7327, melyből birtokok 1013, haszonbérlet 207, gazdaszt 66, éves szolga 3022, munkás 2068, munkanél 951; tehát a mezőgazdaság körül foglalkozó minden lélekre 22 h. földterület esik, melynek kétharmada szántó, kert, szőlő, kaszáló stb. vagyis olyan terület, mely emberi erővel művelhetik.

A város, mint közsegt, a saját 94,237 h. földjét a következőképp használja ki:

Bérbe van adva szántó és kaszáló föld az erdősegt tisztasait is számítva — 22,655 h., közözelokra használatik 408 h., házi luczernás 294 hold; házi kezelés alatt áll a Hortobágy 40,319 holdja és 25,413 h. erdősegt. Utak és egyéb használatlanok tesznek 2163 holdat és az u. n. pallagi birtok 2985 hold. E szerint a házilag kezelt birtok mennyiség 71,582 holdat tesz.

Eme területek jelentékeny jövedelmet hoznak a városnak. Így nehány évvel ezelőtt a belterületen levő szántó és kaszáló földekből 91,023 frt, a sámsóni birtokból 5687 frt, a szovati birtokból pedig 48,177 frt bevétel irányoztatott elő. Ebből a 144,887 frtot tevő előirányzatból 42,972 frt kiadásba vétetett, s így az évi jövedelem 101,915 frtban állapítatott meg, mely szerint Debreczen város mint közsegt minden egy hold bérbe adott birtoka után 4 forint 50 kr. tiszta jövedelmet kap.

Mint említett, ezek az adatok csak a szántó és kaszáló földekre vonatkoznak, ezen kívül van még a hortobágyi legelő 40,319 holdja és a 25,413 h. erdősegt.

A hortobágyi legelő évi fűtermését alapos számítások után 229,683 mm. szárával mondják egyenlőnek, melynek métermésszát ha csak 70 kr. értékűnek vesszük is, az évi termés értéke 160,778 frtot tesz. Amde tudjuk, hogy nálunk egy métermésszát száma értéke 150—5 frt között ingadozik, tehát az itt kimutatott fűtermés értéke jóval többre tehető.

Igy a jelenlegi legeltetési viszonyok mellett a hortobágyi használatból (36,138 h.) legelő minden holdja 4 frt 44 kr. érő fűtermést ad.

(Folyt. követ.)

Egy hét a tőzsdén.

Bpest, febr. 11.

A hét nagy eseménye Bismarck beszéde, határozottan békés jellegű nygvan. Egyes mondatait lehet ugyan interpellálni, így vagy anngy. Németországnak Bismarck herczeg által oly büszkén jelzett óriási erjét joggal tekintheti ugyan kényeztető oknak arra, hogy Francia- és Oroszországtól urfeszítetéseket teyken védelejk növelése. De azt minden kétségen felől határozottsággal hangsúlyozta a német birodalmi kancellár, hogy Németországnak nem fog támadó háborút viselni.

A Salisbury által jelzett brit politika a béke-liga erejét emeli s még inkább megköti Oroszországt kezét. A tőzsdén is kedvező hatást idézett elő. Az árfolyam-ingadozások a folyót héten jelentékenyek voltak. A birodalmi kancellár beszéde erőteljes, de rövid tartamu haussat idézett elő.

*) A debreczeni viszonyokra vonatkozó adatok részben Szics Mihály „Debreczen” című város mezőgazdaságának jelen állapota” — című munkájából vannak atvéve.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BARTHA MIKLÓS.
SEGÉDSZERKESZTŐ & KIADÓ-LAPTULAJDONOS:
MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.*

A Bogdán Zsigmond és Hay Lajos urak között fenforgó ügy a lovagiassegt szabályainak megfelelőleg elintéztetett.

Kolozsvárt, 1888. február 12.

M i n t a n a k:

Fogarassy Győz, Reményi Béla,
Hugel József, Dasszinger József.

*) Ezen rovart tartalmáért nem vállalunk felelőseget.
S t o r k.

H I R D E T É S E K.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közzhírre teszi alóli igazgatóság, hogy a kolozsavári hitelbank és zálogkölcön-intézetnél elzálogosított s mult évi **December hó végéig** lejárt s még ki nem váltott tárgyak az I. II. osztályból nyílt árverésen el fognak adni és pedig az I. osztályu tárgyak, u. m. ruhaneműk, háziesszközök áruk stb. árverése lesz

folyó évi Márczius hó 12-én.

A II. osztályu tárgyak, u. m. arany-, ezüstneműk, ékszerek stb. árverése lesz

folyó évi Márczius hó 19-én.

Az árverések az intézet helyiségeiben mindig délután 3 óra-
kor kezdődnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra kitett tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani vagy átíratni, a már eladott tárgyakból a bejött többlet őt illeti.

A vevő tartozik a vételért rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni.

Kolozsavart, 1888. Február 7.

A hitelbank és zálogkölcön-társulat
igazgatósága.

136. (3—3)

Szám 4—1888.

135. (2—3)

HIRDETMÉNY.

A gyergyói első takarékpénztár részvénytársaság az 1888. évi január hó 26-án tartott rendkívüli igazgatósági ülésében 4. jknyvi sz. alatt a betétekre nézve hozta az alábbi határozatot:

1. Állandó betét az, mely legalább 2 évre helyeztetik el.
2. Legkisebb összeg, melyet az intézet állandó betétül elfogad: 1000 forint.
3. Minden újabb elhelyezni kívánt ilyen összeg 1000 frtnál kisebb nem lehet, s külön könyvecskére teendő.
4. Az intézet állandó betétet elfogadhat, vagy visszautasíthat, de a már egyszer ilyenül elfogadottat egyik fél sem mondhatja fel a két évi idő eltelté előtt.
5. Az állandó betétek után az intézeti pénztár fizet 6% ot.
6. Az 1888. évi január hó 1-től elfogadott s állandó betétkül befektetett összegek ilyenekül megmaradnak, tekintet nélkül az összegre.
7. Rövidebb, mint 2 évi időre elhelyezett összegek után még pedig: 500 frtig 5%, 500 frton felüli összegek után 4%, kamat fizetetik az intézeti pénztár által.

Gyergyó-Szentmiklóson, 1888. február hó 8-án.

Kopacz Antal,
elnök.

Lázár Lajos,
titkár.

Sz. 181—1888.

139. (1—1)

Árverezési hirdetés.

A városi kir. bíróságnak mult évi 649—1888. sz. alatti végzése folytán a Fazakas Józsefnek Kacsóh Lajos elleni 138 frtos ügyében lefoglalt és 866 frtra becsült butorok, ékszerek elárverezésére határnapul 1888. évi Február hó 21. délelőtti 9 óra tűzetik ki a fatérre, miről felek értesíttetnek.

Egyszersmind felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingók vételárából elsőbbségi igényt érvényesíteni vélnek, bejelentéseiket a végrehajtási eljárás 111. és 112. §-ai értelmében az árverés kezdetéig alóliírtán írásban, vagy szóval bejelenteni el ne mulasszák, különben a később beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Kolozsavart, 1888. február hó 10-én.

SZABÓ KÁROLY,
kir. bír. végrehajtó.

Sz. 199—1888.

140. (1—1)

Árverezési hirdetés.

A városi kir. bíróságnak 865—888. sz. alatti végzése folytán a Woith Péternek Szechlinszky György elleni 118 frtos ügyében lefoglalt és 346 frtra becsült vaskassza, butorok, söröző gép stb. elárverezésére határnapul 1888. évi Február hó 24. délelőtti 9 óra tűzetik ki a fatérre, miről felek értesíttetnek.

Egyszersmind felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingók vételárából elsőbbségi igényt érvényesíteni vélnek, bejelentéseiket a végrehajtási eljárás 111. és 112. §-ai értelmében az árverés kezdetéig alóliírtán írásban, vagy szóval bejelenteni el ne mulasszák, különben a később beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Kolozsavart, 1888. február hó 11-én.

SZABÓ KÁROLY,
kir. bír. végrehajtó.

FARSANGI IDÉNYRE

feltűnő olcsó árak mellett!

BETEGH PÉTER

NŐI PIPERE-RAKTÁRA.

Kolozsavart, Főter, takarékpénztár-épület.

Ajánlja a jelen farsangi idényre

a legújabb divatu bel- és külföldi divat-árut, valamint elvállal salon és báli toillettek készítését a legújabb divat szerint.

Ruha-megrendelésnél egy jól álló derék és elő hossza kéréti.

DUS VÁLASZTÉK:

belépők, legyezők, virágok, keztük, tollak, selyem-, bársony-Rüsch-kelmék, Illusionok, csipkék és csipke-kelmék, valamint még számtalan legújabb divatu tárgyakból.

Az idény előhaladta miatt kalapokat és muffokat gyári áron alól árusítom el.

Színházi- és sarkoszorukból gyári raktár.

Kiváló tisztelettel

BETEGH PÉTER.

57. (14—x)

MOSER S. Eszterházy herceg volt uradalmi orvosa.

ÉLET-ELIXIR.

Egy félszázadon át, emberek és a természetben tett gyakorlati tanulmányozás után sikerült „Élet-Elixir”-emet összeállítani. Számtalan barátaim és betegek, kiknek alkalmuk volt Élet-Elixirre bámulatos csodás hatásáról meggyőződni, felszólítottak, hogy lelkiismeretlenséget, sőt vétkeket követnének el az emberiség, ha kiténő orvosi szeremet töle megvonnám. Ez által ösztönözötve, de főképp lelkiismeretem megnyugtatótásul kötelességemnek tartom „Élet-Elixir”-emet ezennel a nyilvános forgalomnak annál is inkább átengedni, miután tiszta meggyőződésem, hogy ez által az emberiségnek maradandó emléket hagyok magam után.

„ÉLET-ELIXIREM”
már rövid használat után a legmeglepőbb leggyorsabb és legjobban sikert eredményező kitűnő toniká bizonnyal általános elgyengülésnél, az idegek elernyedésénél, vérszegénység, mell- és gyomor-fajdalmaknál, hemoroidoknál, szorulás és májbajoknál, étvágy- és almatlan-ágnál.

Naponként használva „Élet-Elixir”-em mentő-szer minden beteg ég ellen; bámulatos hatásával az előbbi természetes erőt helyre állítja felvillanyozza az életszellemet, elesbíti az eszméket, nyom alant el-tavolítja az idegek rezgését, gyengíti a köszvény (podagra) fájdalmait és elhárítja ennek benyomulását a belső belrészekbe, tisztítja a gyomrot benyálkásodó nedvektől, melyek emésztési nehézséget, lefájást és gyomorémelygést szülnek, egyszerűen; leküzdő a legfőbb betegségeknek biztos forrását. Eltávolítja a bélgyöcsöt a gyomorban, jökedvre és derűtlenségre ébreszt; elhárítja egy óra alatt az emésztéhetetlenséget; meggyógyítja a szív betegséget; tisztítja a vért és gyógyít minden hideglelést már a harmadik dosimál.

„Élet-Elixir”-em a legjobb szer gyengeség, sápadtság és görvéllyesség (Srkopheln) ellen; egy kitűnő szer emésztési nehézségeknél, hanyasoknál, gyomorgörccs és gyomorhévnél (Sodbrennen).

Használati utasítás: 113. (8—52)

Általános elgyengülésnél naponta három kávé kanállal vevendő. Az idegek elernyedésénél és vérszegénység, reggel és este egy gyermek kanállal. Mellbetegségek, naponta három kávé kanállal. Gyomorfajdalmaknál naponta három gyermek kanállal. Hemoroidoknál naponta két kanállal. Májbajoknál és szorulásoknál naponta három kávé kanállal. Étvágy- és alvás hiányosságánál este és reggel egy kávé kanállal.

!Szenvédő emberek!!

Csak egyetlen egyszer rendel-jétek meg „Élet-Elixir”-emet és győ-ződjétek meg ezen szer kitűnőségéről és előre is biztosítsátok titeket, hogy „Élet-Elixir”-em minden háznál nélkülözhetetlen lesz. Az „Élet-Elixir” csakis egyedül nálam kapható:

Budapest,
IV., gyár-utca 37. sz.

MOSER S.

Eszterházy herceg volt uradalmi orvosa.

Egy palack ára használati utasítással 2 ft 50 kr.

A szétküldés az összeg előleges beklüldése vagy utánvét mellett a világ minden irányába pontosan eszközöltetik.

79. (8—x)

Még csak e hó végéig!!!

Hatóságilag engedélyezett
VÉGELADÁS.

Tisztelettel van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a helyi hatóságtól nyert

végeladási engedélyünk

f. évi február végéig lejár.
s így az idő rövidsége miatt a raktáron lévő árukat az eddigénél még sokkal olcsóbb árakban árusítjuk el.

Tisztelettel

Király és Császár.

Még csak e hó végéig!!!

Uj női-divat üzlet!

MERZA GERŐ

Kolozsavart, főter 12, szám Frölich-féle ház.

Ajánlja a

FARSANGI IDÉNYRE

a legújabb izlésű bel- és külföldi divat árut, valamint elvállal Salon- és Báli Toillettek készítését a párisi DIVAT SZERINT.

Ruha megrendelésnél egy jól álló derék és alj hossza kéréti.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Ruha-minták bérmentve.

A nagy. érd. közönség szives pártfogását kéri

5. (21—x)

mely tisztelettel:

MERZA GERŐ.

HOFER M. JÓZSEF
női-pipere kereskedésében

Kolozsavart, főter özv. Dobál Izsákné-féle ház.

KAPHATÓK:

legalkalmasabb, legújabb
t á r g y a k

DIVAT SZERINT, u. m:

genília-, hársz-, seiyem-csipke (kendők és sálak, atlas-selyem-csipke és himzett congress kötények, bársony-, plüss-, csipke és gyöngy ruha-betétek, (plastron) földsz. nyakékek, gyöngy-gallérok, színházi bolgar-fejktők, moll-, batist- és len zsebkendők.

Gyermekek részére csinos öltözékek, himzett chiffon- és csipke gallérok és egyéb itt elő nem sorolt pipere cikkeket.

KALAPOKAT és MUFFOKAT

gyári áron alól árusítom el.

FARSANGI-CZIKKEKBŐL

széles csipke és ruhákhoz tartozó kelmék, virágok és tollakból rendkívül nagy raktárt tartók.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri

kiváló tisztelettel:

HOFER M. JÓZSEF.

18 (19—x)

ALAPITTATOTT 1869-ben.

MESTITZ MIHÁLY

BUTOR-GYÁROS

Kolozsavár—maros-vásárhelyi üzletét áttette

belmonostor-utca 5. szám alá,

hol is egészen ujonnan berendezett butor-termeimet, ugy földszinten, mint emeleten a butort igénylő n. érd. közönségnek dús választékban ajánlom.

Tisztelettel

MESTITZ MIHÁLY.